
Ishvaraproktam Panchavimshatimurtikathanam

ईश्वरप्रोक्तं पञ्चविंशतिमूर्तिकथनम्

Document Information

Text title : Ishvaraproktam Panchavimshatimurtikathanam

File name : IshvaraproktaMpanchaviMshatimUrtikathanam.itx

Category : shiva, viMshati, shivarahasya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | IshvarAkhyah dashamAMshaH | adhyAyaH 47 | 2-42||

Latest update : September 14, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 14, 2024

sanskritdocuments.org

ઈશ્વરપ્રોક્તં પચ્ચવિંશતિમૂર્તિકથનમ્

(શિવરહસ્યાન્તર્ગતે ઈશ્વરાખ્યે)

- શિવગૌરીસંવાદે -

દેવ્યુવાચ ।

દેવ દેવ મહાદેવ કરુણાકર શકુર ।

વેદાન્તૈર્નિર્ગુણો દેવઃ કથિતસ્ત્વં મહેશ્વર ॥ ૨ ॥

ત્વલ્લિઙ્ગં નિર્ગુણં સાક્ષાત્પૂજિતં મુક્તિદાયકમ્ ।

અમૂર્તસ્યાપિ મૂર્તત્વં કથં દેવ મહેશ્વર ॥ ૩ ॥

સ્કન્દ ઉવાચ ।

ઇતિ દેવ્યા તથા પૃષ્ઠસ્તુષ્ઠો દેવ ઉવાચ તામ્ ।

રહસ્યં ગોપનીયં તે નારવ્યેયં યસ્ય કસ્યચિત્ ॥ ૪ ॥

શિવ ઉવાચ ।

શૃણુષ્વ ગિરિજે ધન્યં મૂર્તીનામુદ્ભવં મમ ।

અમૂર્તસ્યાપિ મે લોક હેતવે મૂર્તયઃ કૃતાઃ ॥ ૫ ॥

લિઙ્ગં મે નિર્ગુણં સાક્ષાત્ પરમાનન્દદાયકમ્ ।

સદ્યોજાતોદ્ભવાઃ પચ્ચ પચ્ચ તત્પુરુષોદ્ભવાઃ ॥ ૬ ॥

અઘોરસમ્ભવાઃ પચ્ચ વામદેવભવાઃ શિવે ।

ઈશાનસમ્ભવાઃ પચ્ચ તેષાં નામાનિ મે શૃણુ ॥ ૭ ॥

મહાલિઙ્ગોદ્ભવં(ઃ) શ્રીમાન્ દક્ષિણામૂર્તિમી(રી)શ્વરિ ।

એકપાદં(દઃ)સુખાસીનં(નઃ) વિઘ્નેશાનુગ્રહે રતમ્(ઃ) ॥ ૮ ॥

સદોભવા મૂર્તયો મી(મૂઃ) તત્પૂરુષભવાઃ શૃણુ ।

સોમાસ્કન્દો વૃષારુઢઃ પુરન્નયવિદારણઃ ॥ ૯ ॥

ચણ્ડેશ્વરાનુગ્રહદકામઘ્નઃ કાલદારણઃ ।

અઘોરસમ્ભો દેવિ કાલદારણાતઃ પ્રિયે ॥ ૧૦ ॥
 ગજસંહરણો વીરભદ્રો ભિક્ષાટનેશ્વરઃ ।
 કિરાતરૂપી કઙ્કાલઃ કલ્યાણાકૃતિસુન્દરઃ ॥ ૧૧ ॥
 વામદેવભવાઃ પચ્ચ મૂર્ત્યોઽમી(મૂઃ) ગિરીન્દ્રજે ।
 વિષ્ણુચક્રપ્રદાતા ચ દેવઃ કાન્તાર્ધવિગ્રહઃ ॥ ૧૨ ॥
 ગૌરીસહાયો વૈકુણ્ઠનેત્રાર્યશ્ચન્દ્રશેખરઃ ।
 ઈશાનવક્રસમ્ભૂતા મૂર્ત્યોઽમી(મૂઃ) મમૈવ હિ ॥ ૧૩ ॥
 જલધરાન્તકો નાટ્યકોવિદઃ કાલભૈરવઃ ।
 શરભો વિધિગોવિન્દજનકો નાગભૂષણઃ ॥ ૧૪ ॥
 અન્ધકારિર્વિરૂપાક્ષો વિરાપો દિગમ્બરઃ ।
 કૈલાસનાથઃ કલ્પાન્તરુદ્રઃ કર્પૂરસુન્દરઃ ॥ ૧૫ ॥
 કાલાગ્નિરુદ્રઃ શૂલાસિધરો વ્યાઘ્રાજિનામ્બરઃ ।
 પચ્ચવક્રો વૃદ્ધવિપ્રરૂપી ચ મુનિરૂપધૃક્ ॥ ૧૬ ॥
 ષોડશાબ્દાકૃતિઃ સાક્ષાદઘોરાગ્નિવારણઃ ।
 જ્વરાર્તિશમનો વિષ્ણુવલ્લભો ભક્તવત્સલઃ ॥ ૧૭ ॥
 વિધિમસ્તકસંહર્તા પાર્વતીપ્રણયાત્મકઃ ।
 ગડ્ગાધરશ્ચન્દ્રધરો મૃગહસ્તશ્ચતુર્ભુજઃ ॥ ૧૮ ॥
 ભૂતેશ્વરઃ કોટિરુદ્રમૂર્તિઃ શક્તિલસત્કરઃ ।
 પચ્ચબ્રહ્મોદ્ભવાઃ સર્વે કામદાઃ શાન્તવિગ્રહાઃ ॥ ૧૯ ॥
 એવં ધ્યાયન્તિ ચે મૂર્તીઃ તેષાં જ્ઞાનં ભવેચ્છિવે ।
 તેભ્યો વિશિષ્ટા દેવેશિ તિસ્રઃ સ્યુર્મૂર્ત્યો મમ ॥ ૨૦ ॥
 જ્ઞાનદા દક્ષિણામૂર્તિઃ સચ્ચિદ્રૂપા નિરામયા ।
 મુનીનાં જ્ઞાનદાત્રી ચ મૂર્તિઃ સોપનિષચ્છ્રુતા ॥ ૨૧ ॥
 કૈવલ્યશ્રુતિબોધ્યા શ્રીમૂર્તિર્મમ મહેશ્વરિ ।
 ઉમાસહાયા ત્ર્યક્ષા ચ નીલકણ્ઠા વિમુક્તિદા ॥ ૨૨ ॥
 શ્રીરુદ્રકથિતા ચેયં સભાપતિરિતિ સ્થિરા ।
 આસાં(સુ) મૂર્તિષુ ચોત્કૃષ્ટા કૈવલ્યશ્રુતિદર્શિતા ॥ ૨૩ ॥

મૂર્તિઃ પરતરા શમ્ભોરમૂર્તિસ્થાપ્યસડ્ગિનઃ ।
 કલ્પયન્તિ કથા જોષં સ્વાધિકારાનુરૂપતઃ ॥ ૨૪ ॥
 ધ્યાયેત જ્ઞાનમિત્યાઘાઃ શ્રુતયો ધ્યાનકર્મણિ ।
 પ્રવૃત્તાસ્તા મહાદેવિ ધ્યાનમીશે વિમુક્તિદમ્ ॥ ૨૫ ॥
 વિષ્ણુબ્રહ્મેન્દ્રરુદ્રાણાં જનનીયા પરા શિવા ।
 સૈવોમા પ્રોચ્યતે વેદૈસ્તયા યુક્તો મહેશ્વરઃ ॥ ૨૬ ॥
 અસડ્ગોડપિ પરાનન્દસચ્ચિદ્ર્મસુખોડદ્વયઃ ।
 માયા સા પ્રકૃતિર્જ્ઞેયા ઊસ માયી પરમેશ્વરઃ ॥ ૨૭ ॥
 તસ્થાવયવભૂતં યજ્જગદેતત્પ્રકાશતે ।
 નૈવ(નેહ) નાનાસ્તિ ભૂતેભ્યોડપ્યતિરિક્તં જગન્મુને ॥ ૨૮ ॥
 તપસૈવ મનોજ્ઞેયં નિષ્ઠિયં શાન્તમવ્યયમ્ ।
 અગન્યરસરૂપાદિસ્પર્શં યત્તન્મનોડતિગમ્ ॥ ૨૯ ॥
 ધ્યાનધ્યેયાદિરહિતં નિષ્કલં તત્તુરીયકમ્ ।
 મનોધર્મોધ્યાનવિધિસ્તન્મનોડતિમમં મુને ॥ ૩૦ ॥
 તત્તસ્માત્સકલં શમ્ભું નિષ્કલં સમ્પ્રપૂજયેત્ ।
 હૃદાકાશે ભાસમાનં નીવારાંશકણાકૃતિ ॥ ૩૧ ॥
 જ્વલન્તમનિશં વહ્નિં તચ્છિખાયાં મહેશ્વરમ્ ।
 આકાશે નિર્મલે શુદ્ધે ભાસમાનં સુશીતલમ્ ॥ ૩૨ ॥
 સોમમણ્ડલમાપૂર્ણમચલં દૃષ્ટિગોચરમ્ ।
 ધ્યાત્વા મધ્યે મહાદેવમુમયા સહિતં શિવમ્ ॥ ૩૩ ॥
 શુદ્ધસ્ફટિકસદ્ગુણં ચન્દ્રેખાવતંસકમ્ ।
 ત્રિલોચનં ચતુર્બાહું નીલગ્રીવં પરાત્પરમ્ ॥ ૩૪ ॥
 ધ્યાયેન્નિત્યં ધારણાયા ઘટિકાપચ્ચકં મુને ।
 આદિત્યમણ્ડલે વાપિ સોડહમિત્યપિ સત્તમ ॥ ૩૫ ॥
 હિરણ્યમયશ્ચક્રેશં હિરણ્યમયનખં શિવમ્ ।
 હિરણ્યબાહું વરદમમ્બિકાપતિમીશ્વરમ્ ॥ ૩૬ ॥
 ધ્યાયેન્નિત્યં સદાભ્યસ્ય સોડહમસ્મીતિ ભાવયન્ ।
 સ્થાનેષ્વેતેષુ વિપ્રેન્દ્ર ધ્યાયેત પરમેશ્વરમ્ ॥ ૩૭ ॥

શ્રીપર્વતં શિરઃસ્થાનં કેદારં તુ લલાટકમ્ ।
વારાણસી ભુવેર્મધ્યે વિજ્ઞેયા ધ્યાનકર્મણિ ॥ ૩૮ ॥

કુરુક્ષેત્રં કણ્ઠમેતત્રયાગં કુચમુચ્યતે ।
ચિદમ્બરં તુ હૃન્મધ્યમાધારઃ કમલાલયઃ ॥ ૩૯ ॥

એષુ સ્થાનવરેષ્વીશં ભાવયેદ્દુગેષુ ચ ।
હૃદયે નૃત્યમાનં માં નિધ્યાયેત્ ત્વયા સહ ॥ ૪૦ ॥

આત્મતીર્થાનિરતો ભૌતિકં તીર્થમુત્યજેત્ ।
અત્યલ્પોડપિ યથા વહ્નિઃ શુષ્કમાર્દ્રં ચ નાશયેત્ ॥ ૪૧ ॥

ધ્યાનાભ્યાસસ્તથાલ્વોડપિ મહત્પાપં વ્યપોહતિ ॥

ઈશ ઉવાચ ।
ધ્યાનમેતદગજે વિમુક્તિદં
ચન્દ્રચૂડચરાણસ્ય કેવલમ્ ।
યસ્ય તસ્ય હૃદયે વસતીશ-
સ્તસ્ય મુક્તિમહમેવ દિશામિ ॥ ૪૨ ॥

॥ ઇતિ શિવરહસ્યાન્તર્ગતે ઈશ્વરપ્રોક્તં પચ્ચવિંશતિમૂર્તિકથનં સમ્પૂર્ણમ્ ॥

- ॥ શ્રીશિવરહસ્યમ્ । ઈશ્વરાખ્યઃ દશમાંશઃ । અધ્યાયઃ ૪૭ પચ્ચવિંશતિમૂર્તિકથનમ્ । ૨-૪૨ ॥

- .. shrIshivarahasyam . IshvarAkhyah dashamAMshaH . adhyAyaH 47 pa nchaviMshatimUrtikathan
. 2-42..

Notes:

Upon being asked by Devī દેવી; Śiva શિવ explains about His Manifest Form i.e. Mūrta મૂર્ત્ત despite Him being Formless i.e. Amūrta અમૂર્ત્ત.

Śiva શિવ describes about His Twenty Five Fold Form i.e. PañcaviṃśatiMūrta પચ્ચવિંશતિમૂર્ત્ત that manifested as each of His Five Aspects/Faces (viz. Sadyojāta સદ્યોજાત, Vāmadeva વામદેવ, Aghora અઘોર, Tatpuruṣa તત્પુરુષ and Īśāna ઈશાન multiplied five times.

Proofread by Ruma Dewan

——
Ishvaraproktam Panchavimshatimurtikathanam

pdf was typeset on September 14, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

